

OD REFERENDUMA DO VOLITEV

Črnučani, zdaj pa od besed k dejanjem!

Kako bodo potekali postopki konstituiranja vseh organov in organizacij štirih novih krajevnih skupnosti

Na Črnučah je referendum o preoblikovanju krajevnih skupnosti v štiri nove uspel, iniciativni oziroma akcijski odbori pri krajevnih konferencah SZDL Stadion, Urške Zatler, Ivana Kavčiča, Borisa Kidriča, Bežigrad, in Savsko naselje pa s svojimi delovnimi skupinami pripravljajo analize dosedanjega stanja in predloge bodoče organiziranosti teh krajevnih skupnosti. Skladno z akcijskim programom družbenopolitične aktivnosti za preobrazbo krajevnih skupnosti, ki ga je sprejela mestna konferenca SZDL na svoji skupni volilni in redni seji 21. junija 1979, bodo referendumi o preoblikovanju po najširši javni razpravi že pred majem prihodnje leto, do novembra pa bodo končani tudi vsi volilni postopki in tako bodo nove krajevske skupnosti začele povsem normalno življenje.

V krajevni skupnosti Črnuče-Nadgorica je z referendumom o preoblikovanju KS in ustanovitvi štirih novih končan prvi del prizadevanj za učvrstitev krajevske samouprave. Sočasno z zadnjimi pripravami so se namreč začele kadrovske priprave za delo novoustanovljenih krajevnih skupnosti. Postopek evidentiranja možnih kandidatov teče že od prvih razprav in bo zajel vse krajsane, pripravljeni delati v krajevni samoupravi ali družbenopolitičnih organizacijah. Terenski odbori in kadrovske komisije pri socialistični zvezi delovnega ljudstva so s hišnimi sveti, družbenimi organizacijami in društvi nosilci evidentiranja.

Pred začetkom evidentiranja pa je krajevna organizacija SZDL z najtesnejšim sodelovanjem drugih družbenopolitičnih organizacij razpravljala o predlogu, katere organe naj v novih krajevnih skupnostih ustanovijo. Vsaka krajevna skupnost bo imela svoje osnovne samoupravne organe in delegacije, le za nekatera področja dela bodo ustanovili zaradi skupnega interesa enotne komisije za vse štiri krajevne skupnosti; komisijo za varstvo otrok, vzgojo in izobraževanje, komisijo za organizacijo proslav, za kulturo in prosveto, odbor za pokopališče in kino in komisijo za kmečka vprašanja.

Delo nekaterih društev ne pozna krajevnih meja, zato bodo planinsko društvo, TVD partizan, Zveza vojaških vojnih invalidov, društvo upokoencev, strelska družina Heroj Vitez in prostovoljni gasilski društvi Črnuče in Nadgorica delovali na področju vseh štirih krajevnih skupnosti še naprej in s tem postali osnova

morebitnim novim društvom na področju posameznih krajevnih skupnosti.

Izkoristili pa bodo tudi ustavno možnost, »da se zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo delovni ljudje in občani lahko v krajevnih skupnostih lahko povezujejo v skupnost krajevnih skupnosti, v kateri na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo skupne interese«.

V raznih organih krajevske skupnosti in njenih družbenopolitičnih organizacijah je doslej sodeloval vsak 32 krajan, poslej pa bo aktiven vsak sedmi, kar je eden najlepših dokazov o utemeljenosti prostorskega preoblikovanja.

Kako pa bo tekel postopek konstituiranja novih krajevnih skupnosti, torej oblikovanja delegacij, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij?

Po uspešno izpeljanem referendumu terenski odbori in kadrovske komisije SZDL pripravijo predlog o razporeditvi evidentiranih krajanov v posamezne dejavnike v krajevni skupnosti, predsednik skupščine stare krajevske skupnosti pa nato po novooblikovanih KS skliče zbor delovnih ljudi in občanov. Na njih izvolijo delegate krajevnih konferenc SZDL in njihovih predsedstev, obravnavajo pa tudi predlog statuta krajevske skupnosti in izvolijo delegate skupščine krajevske skupnosti. Predsednik skupščine stare krajevske skupnosti takoj zatem skliče sestanek delegatov skupščine krajevske skupnosti, ki na konstitutivni seji izvoli svet KS, sprejme statut in razpiše volitve delegacije KS in SIS. Predsedniki svetov novoustanovljenih krajevnih skupnosti nato skličejo sejo svetov, ki se konstituirajo in izvolijo svoje komisije. Ves ta postopek je končan v dobrem mesecu dni po referendumu. Sočasno z oblikovanjem krajevske samouprave pa se konstituirajo tudi družbenopolitične organizacije v novih krajevnih skupnostih, za kar so odgovorni predsedniki in sekretarji teh organizacij in stari krajevni skupnosti.

Ko se formirajo krajevne konference SZDL na sejah obravnavajo in sprejmejo poslovnik o delu krajevske konference, poročilo o poteku političnih aktivnosti v pripravah za izvedbo referenduma, obenem pa teče postopek usklajevanja možnih kandidatov za člane posameznih delegacij. Predsedstvo krajevske konference SZDL namreč skliče 1. sejo temeljne kandidacijske konference in iz vrst evidentiranih možnih kandidatov oblikuje pred-

log liste za člane delegacij za skupščine družbenopolitične skupnosti oziroma samoupravnih interesnih skupnosti. Predlog možnih kandidatov posredujejo nato v obravnavo in dopolnitev zborom občanov, vaškim, terenskim uličnim in hišnim odborom SZDL, hišnim svetom in vodstvom družbenopolitičnih organizacij v krajevnih skupnostih.

Potem ko svet krajevske skupnosti sprejme sklep o razpisu volitev in imenuje volilno komisijo, se s prvo sejo temeljne kandidacijske konference začne kandidacijski postopek. Delegati na tej seji obravnavajo in sprejmejo poslovnik za delo TKK, poročilo krajevske konference SZDL o političnih aktivnostih v pripravah na volitve ter poročilo KK SZDL v zvezi z usklajevanjem predlogov možnih kandidatov za člane delegacij. Nato obravnavajo, usklade in sprejmejo kandidatne liste za člane delegacij za skupščine DPS in SIS in o njih obveste delovne ljudi in občane. Obanem delovno predsedstvo temeljne kandidacijske konference pisмено obvesti predsedstvo občinske konference SZDL o delu in stališčih TKK in pošlje kandidatno listo volilni komisiji najmanj 15 dni pred dnevom glasovanja. Po volitvah predsedniki sveta KS skliče novoizvoljene delegacije, ki na prvi seji opravijo, izvolijo svojega predsednika in njegovega namestnika. Predsednik krajevske konference SZDL pa zatem skliče 2. sejo temeljne kandidacijske konference, ki sprejme poročilo in oceno volilnih aktivnosti v času od prve seje. Na Črnučah predlagajo v novih krajevnih skupnostih poleg delegacije za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine še formiranje dveh skupnih delegacij, čeprav se lahko krajevne skupnosti v nadaljnjem postopku odločijo za ustanovitev posebnih ali pa tudi združenih delegacij, kar ni posebno priporočljivo.

Vsi ti postopki pripeljejo do možnosti za aktivno samoupravno in družbenopolitično delo v novih krajevnih skupnostih. Da ne bi delo na teh področjih v času od referenduma pa do dejanskega konstituiranja vseh organov in organizacij v krajevnih skupnostih zamrlo, si postopki časovno sledijo drug drugemu v razmeroma kratkih rokih, vendar ne na račun slabše obveščeniosti krajanov in njihovih možnosti za odločanje. Vsi postopki so lahko končani v času treh mesecev, na Črnučah pa bodo celo prej, vendar se tudi kasneje nadaljuje živahna aktivnost predvsem družbenopolitičnih organizacij, ki morajo poskrbeti da se delo v vseh organih in organizacijah uteče in da doseže predvideno raven.

ANKETA

»Odslej nas bo delalo štirikrat več!«

Črnučani so se množično odzvali vabilu na referendum, z udeležbo in glasovanjem »za« so ponovno potrdili svojo željo, da čimbolj neposredno odločajo o okolju, v katerem živijo. Obiskali smo krajske vseh štirih novih krajevnih skupnosti in med njimi naredili kratko anketo.

MILAN MOČNIK: »Krajevna skupnost je bila prej prevelika in ni bilo pravega stika med ljudmi. Mislim, da se bomo zdaj mnogo lažje sporazumeli. Sodelujem pri izvedbi referenduma in lahko ocenim, da je udeležba krajanov zelo dobra. Do 14. ure jih je prišlo glasovat več kot 60 odstotkov, razgovori pa so pokazali, da si ljudje želijo nove KS. Pri izvedbi referenduma sodelujemo tudi mladinci, že prej pa smo raznašali vabila in razobesili plakate.«

MIRA ZAMAN: »Čeprav nisem dobila vabila za sodelovanje na referendumu, sem prišla glasovat za preoblikovanje krajevske skupnosti, saj smo o tem prebrali v »Zboru občanov«. Pravzaprav smo odšli glasovat kar družinsko, saj sva z možem s seboj vzela tudi otroka; naša stara krajevna skupnost pa je bila prav zares velika. Zelo malo skupnih interesov smo imeli prebivalci spodnjih Črnuč in recimo Nadgorice, zato smo tudi probleme reševali precej počasi. Prepričana sem, da bo odslej bolje.«

DAMJANA KURENT: »Visok odstotek udeležbe krajanov sploh ni presenetljiv, saj dejansko potrebujemo na tem koncu več krajevnih skupnosti. Velika večina jih ne referendumu glasuje za, v to sem prepričana, večina pa jih bo tudi pripravljena sodelovati pri delu nove krajevske skupnosti. Sam sodelujem v osnovni organizaciji Zveze socialistične mladine in pri gasilskem društvu. Naši glavni problemi so trgovina, ki bi jo potrebovali tudi na Gmajni; neurejena ceste in številni drugi komunalni problemi.«

JANEZ KUTNAR: »Kljub temu, da je nedelja, je na glasovalna mesta prišlo veliko ljudi. Udeležba sicer ne bo stodstotna, vendar so ljudje dovolj jasno izrazili svojo željo po ustanovitvi manjših krajevnih skupnosti, saj upajo, da bomo potem lažje rešili številne probleme. Če bo vsakdo poiskal svoje interesno področje in se tam vključil v delo, kadrovske težave ne bomo imeli. Težava pa je dovolj, naj omenim le cesto Ceneteta Štuparja, katere ureditev si prav gotovo želi mnogo krajanov, ki so za to pripravljani tudi kaj narediti.«

MATIJA BUTALA: »Če zdaj deluje v eni krajevni skupnosti aktivno 200 ljudi, jih bo potem v štirih na enakem teritoriju štirikrat toliko. To pa seveda nekaj pomeni. V novih krajevnih skupnostih bodo zaživel različni interesi, ki so bili doslej skriti, saj niso bili dovolj pomembni, da bi ob tako zahtevni problematiki velike krajevske skupnosti privreli na dan. Zdaj bo drugače, več ljudi bo delalo, več se jih bo zanimalo za življenje okrog sebe, marsikaj se bo lahko spremenilo in to — na bolje.«

ERNEST SEILNACHT: »Preoblikovanje krajevske skupnosti je pametno, saj je treba krajevno samoupravo približati občanom, če hočemo, da bodo v njej sodelovali. Ko prihajajo krajsani glasovat, jih tudi sprašujemo, če bi bili pripravljani sodelovati pri delu nove KS in lahko rečem, da je tak način evidentiranja precej uspešen, saj je redkokdo odklonil. Odstotek dopoldanske udeležbe je bil visok, tudi končni izid referenduma bo verjetno zelo ugoden.«

Tri četrtine krajanov Črnuč je odločilo:

Milan Močnik Mira Zaman Damjana Kurent Janez Kutnar Matija Butala Ernest Seilnacht